

Folketingets Kulturdvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

4. maj 2016

Folketingets Kulturdvalg har den 12. april 2016, efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 133 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 7. april 2016 fra Susanne Jervelund, Dansk Møllerforening, jf. KUU alm. del – bilag 143.

Svar:

Jeg er helt enig med Dansk Møllerforenings formand, Susanne Jervelund, i, at de historiske vandmøller udgør en vigtig del af den danske kulturarv. Det er også min opfattelse, at det gældende regelsæt giver mulighed for at tilgodese både kulturhistoriske og biologiske interesser i forvaltningen af vore vandløb.

Da henvendelsen fra Dansk Møllerforening bl.a. omhandler specifikke vandmøller, har jeg bedt Slots- og Kulturstyrelsen om en udtalelse. Styrelsen udtaler følgende:

”Slots- og Kulturstyrelsen har inden for de seneste år gennemgået 41 af de knap 60 vandmøller, som er fredet efter bygningsfredningsloven. Efterfølgende har styrelsen gennemført en udvidelse af de hidtidige fredninger på 12 af de bedst bevarede vandmøller, således at fredningerne også omfatter de nærmeste omgivelser i form af mølledamme, stemmeværker, kanaler mv. Det betyder, at der ved disse møller ikke kan fjernes opstemninger, etableres omløb e.l. af hensyn til faunapassagen uden, at Slots- og Kulturstyrelsen har været inddraget.

Susanne Jervelund fremhæver i sin henvendelse to fynske vandmøller, Solevad og Vejstrup, hvor møllernes omgivelser netop også er fredede. Hvad angår Solevad Mølle, er styrelsen i dialog med Assens Kommune om et tilpasset vandløbsprojekt. Det er styrelsens umiddelbare vurdering, at det tilpassede projekt kan forenes med fredningsværdierne i den sjældne gårdmølle, og at den nuværende vandføring til møllen vil kunne opretholdes.

Styrelsen kender ikke det endelige projekt for Vejstrup Mølle, men styrelsen har i den indledende dialog betonet, at vandføringen til møllen fortsat skal være rigelig af hensyn til dens vedligeholdelse og drift, og at ejerens fordringer skal tilgodeses.

Brøndsted Mølle i Vejle Kommune er ikke fredet, men er udpeget som værdifuldt kulturmiljø i kommuneplanen. Det er kommunen, som skal foretage den samlede afvejning af hensynet til kulturarven i relation til den igangværende vandløbsrestaurering. Det lokale museum, Dansk Møllerforening og andre interessenter har mulighed for at bidrage med oplysninger om bevaringsværdier, som kan kvalificere kommunens afvejning.

Slots- og Kulturstyrelsen er ikke bekendt med det vanddrevne snedkerværksted i Aalborg Kommune, som nævnes i henvendelsen. Styrelsen kan derfor ikke oplyse, om stedet er underlagt nogen form for kulturhistorisk beskyttelse.

De ovennævnte projekter gennemføres alle efter vandløbslovens bestemmelser om vandløbsrestaurering. Da vandløbsloven administreres af Naturstyrelsen, har Slots- og Kulturstyrelsen bedt Naturstyrelsen om en fortolkning af lovens § 37, stk.3:

”Foranstaltninger efter stk. 1 [vandløbsrestaurering] kan ikke gennemføres, hvis der derved tilsidesættes væsentlige kulturhistoriske interesser”.

Naturstyrelsen oplyser følgende: ”Det er kommunerne som vandløbsmyndighed, der skal foretage den konkrete vurdering af balancen mellem natur- og miljømæssige interesser og kultuhistoriske interesser. Bestemmelsen gælder både for projekter, der gennemføres som led i implementeringen af vandplanlægningen, og for projekter, der ikke har ophæng i vandplanlægningen. Det forudsættes, at kommunerne i den forbindelse er i dialog med relevante myndigheder og interessenter, fx lokale museer.

Kommunernes afgørelser efter § 37 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 80, stk. 1.”

Dansk Møllerforening og andre med interesse i spørgsmålet har således mulighed for at påklage kommunernes afgørelser til Natur- og Miljøklagenævnet.

Slots- og Kulturstyrelsen kan i øvrigt henvise til publikationen ”Vandkraftens Kulturarv – prioritering af kulturarven i vandplanlægningen” fra 2010, der giver gode råd til kommunerne om hensyn til kulturarven i deres vandindsats.”

Jeg kan henholde mig til styrelsens udtalelse.

Bertel Haarder